

Dijkhuis, Nieuwjaarsdag 1 januari 2012

Voorganger: hr. B. Slettenaar

Lezingen: Jesaja 60:1-6, Mattheüs 2:1-12

Overdenking:

Gemeente in Christus.

De eerste dag van een nieuw jaar: het Kerstfeest ligt al weer een week achter ons. En als je terugkijkt op die dagen, kun je je afvragen wat zo'n feest met ons heeft gedaan. Het is goed om even te evalueren. Heeft dit feest je gegeven wat je ervan verwachtte? Heeft het die warmte gebracht die je gehoopt had? Heb je momenten gekend dat je je eenzaam voelde? Was het echt een feest voor jou? Lag het accent op eten en drinken of wilde het met de sfeer niet echt lukken?

Het Kerstfeest lijkt inmiddels het mooiste feest van het jaar geworden. Al maanden liggen in de winkels kerstspullen.

In oktober was al duidelijk dat de grijskleurige kerstbal dit jaar **de** modekleur was voor in je kerstboom. Het aantal kerstlampjes is niet meer te tellen; wit, gekleurd, met muziekje, knipperend, bolvormig, kaarsvormig, in staven, een snoer van 10 tot 200 lampjes, voor binnen, voor buiten, op een staander of hangend voor het raam.

Waar je ook komt, zie je kerstbomen of kerstversieringen.

Voor lekker eten hoef je je niet meer bezorgd te maken; de lekkere, in weinig tijd klaar te maken, zeer bijzonder uitzierende kerstdiners rollen je om de oren in tijdschriften en supermarkten.

Als je wilt, dan kun je een geweldige, in de reclame zegt ment de ultieme kerst beleven, wanneer we alles mogen geloven. Wat zeg ik: ook wanneer je niet wilt; moet je toch een geweldige kerst beleven, lijkt het wel.

Want het moet allemaal gezellig en leuk en warm en saamhorig en vredig zijn.

Met veel lekker eten.

Nou moet ik u zeggen dat ik helemaal niet tegen lekker eten ben. Dat is natuurlijk ook wel te zien.

En van die prachtige kerstversieringen kan ik ook best genieten.

Maar ik heb er moeite mee als het daarbij blijft.

Wanneer alles wat de reclame en wat de winkels ons voorspiegelen, gaan bepalen hoe we ons kerstfeest moeten vieren.

Want het is wel Kerstfeest. We kunnen ook op een willekeurig koud, donker weekend eens even flink uitpakken met lekker eten en veel kaarsjes en lichtjes.

Maar we doen dat juist met Kerst.

En dat is omdat we met Kerst iets heel bijzonders te vieren hebben. Daar wil ik vanmorgen graag met u naar kijken. Naar die inhoud die Kerst ten diepste voor ons heeft en hebben wij dat dit jaar ook ervaren?

Het is aan de ene kant heel eenvoudig. Het gaat om de geboorte van een kind. Maar aan de andere kant is dat misschien wel de moeilijkste boodschap die er is in het evangelie.

Want wat heeft de geboorte van een kind 2000 jaar geleden, ons nu nog te zeggen?

Waarom bouwen we juist om deze geboorte zo'n spektakelfeest, halen we juist met kerst alles uit de kast om dat goed en fijn te vieren?

Wat was er zo bijzonder aan de geboorte van Jezus dit jaar, voor jou?

Kerst betekent een nieuw begin; er is een nieuw kindje geboren.

Betekent het voor jou ook een nieuw begin? Is er na deze kerst iets wezenlijks veranderd voor jou? Of vieren we volgend jaar weer kerst op dezelfde manier, met nog iets meer lichtjes, een nog lekkerder kerstdiner en het jaar daarop weer?

De wijzen uit het oosten gaan op kraamvisite naar de stal. Ze nemen prachtige geschenken mee. Wat troffen ze daar aan?

Wij lazen het in het evangelie.

Ik denk dat vrijwel iedereen van u wel eens op kraambezoek is geweest.

Een tante, een buurvrouw, een zus, een vriendin had een kindje gekregen.

Wat gaat er dan veel door je heen.

Stel je voor, je krijgt voor het eerst dat kindje in je armen. Je pakt het voorzichtig vast, goed je hand onder het hoofdje anders valt het misschien.

Sommigen willen het kindje helemaal niet vastpakken, bang dat ze dat te stevig doen, of dat er iets onvoorspelbaars gebeurt.

Dan kijk je mee met je buurvrouw of buurman die het kindje in de armen heeft liggen.

Dan is er allereerst die verwondering; hoe bestaat het, wat een wonder, zo'n klein mensenkind. Zo kwetsbaar, zo broos, zo teer.

Volkomen afhankelijk van degene bij wie hij in de armen ligt.

Wat een vertrouwen hebben de ouders in jou, dat ze het kindje in jouw armen leggen.

En die kleine vingertjes, dat neusje, die ogen. Wat zal er later worden van dit kind?

Wat zal het goed kunnen, wat zal het leuk vinden? Welke teleurstelling krijgt het te verwerken? Hoe gezond zal het zijn? Hoe lang zal zijn leven duren? Hoeveel zal zijn leven te betekenen hebben?

Een nieuwgeboren kindje is nog helemaal ongekend. Je moet het helemaal leren kennen, je moet ermee leren omgaan.

Zoals een nieuwbakken moeder laatst kort en krachtig zei op TV, bij de Beving: je hebt wel een kind, maar je krijgt er geen gebruiksaanwijzing bij. Met je hond ga je naar de puppy-cursus, maar bestaat er ook zoiets voor kinderen?

Vandaag gaan wij kraamschudden in de kerststal, net als de wijzen uit het oosten.

Er is een kind geboren, maar dan niet zomaar een kind: U is heden de Heiland geboren.

Dat kindje wordt in jouw armen gelegd. Het is ook voor jou geboren.

Het is niet het exclusieve kind van Jozef en Maria, maar hij wordt Zoon des mensen genoemd. Hij is tegelijk Zoon van God en Zoon van mensen.

En God heeft wel alle vertrouwen in jou, dat Hij het in jouw armen legt.

En dan is het net als met alle andere kleine kindjes; je moet het nog helemaal leren kennen.

Dat is een keus die bij jou wordt neergelegd; wil je dit kind leren kennen?

Wil je je laten raken door de belofte die dit kind in zich draagt?

Ben je nieuwsgierig naar wat dit kind jou te bieden heeft?

Is er nog een kleine interesse overgebleven van vroeger, van je opa en oma of je vader en moeder, die zoveel houvast vonden bij hun geloof in Jezus?

Voel jij ook iets van de geborgenheid die dit kind kan geven?

Van de veiligheid, de overgave waarmee dit kind zich aan jou toevertrouwt?

Laat jij je raken door de levensvragen en zinvragen die bij ieder van ons van tijd tot tijd opkomen en waar Jezus richting in wijst?

Of geef je het kindje weer terug, net als op een verplicht kraambezoek waar je weinig mee hebt, zonder het je te laten raken?

Volgend jaar een andere kleur ballen in de boom en dan zien we wel weer?

Geluk hangt niet af van de omstandigheden, van wat je doet, van je status, van je intelligentie....er is geen paleis voor nodig. Geluk is iets wat van binnen begint, heel klein, en dan mag dat innerlijke gelukskind met veel zorg, aandacht, liefde en licht opgroeien. Je kunt het cadeautjes geven, net als de wijzen: goud, wierrook en mirre.

"Die heeft een gouden hart" zeggen we van iemand die liefde uitstraalt. Goud is het pure, het zuivere, het glanzende in jezelf.

Wierrook, dat zie je niet, maar het doordringt wel de hele omgeving. Zo kan iemand alleen maar het geluk vinden als die leert beseffen dat God alles, je hele leven doordringt. En daar moet je een neus voor krijgen.

En mirre, mirre is een soort zalf, het werd bijvoorbeeld ook gebruikt om dode lichamen te balsemen. Een beetje raar cadeau zou je zeggen, maar ook de mirre heeft een diepere betekenis; na de aandacht voor het glanzende goud in jezelf en de heerlijk wierookgeur van God komt alles samen in onze lichamen, het gewone, het tijdelijk, het aardse.

Een gelukkig nieuwjaar – dat krijg je niet zo maar.

Maar het kan wel komen.

Gewoon een kwestie van op weg gaan, net als Jozef en Maria, zoals de herders, zoals de drie wijzen, en gaandeweg ontdek je de cadeautjes die je bij je hebt – en is daar de glanzende ster, die je de weg wil wijzen.

Zo leren we langzaam onszelf te verstaan. Zo wordt de engelenzang van wens tot opdracht die ook echt te vervullen valt; mensen van het welbehagen.

Het mooie van het kerstverhaal is dat het tegelijk een afspiegeling is van Gods werkelijkheid. Want God wil ons graag bevrijden van al wat donker en zwaar is.

God is een God van licht.

Alleen werkt Hij op een manier die voor ons vaak omgekeerd aanvoelt.

Dat is wat het kerstverhaal vertelt.

Want het licht wordt geboren in een weerloos kind.

Gods liefde wordt geboren in de mens zonder aanzien.

Hij komt dichterbij in schatten van mensen.

God komt dichterbij in mensen die elkaar opzoeken; in mensen die onderweg gaan, zoekend naar liefde, wijsheid en mededogen.

God doet niet in cijfers en getallen, maar in verhalen van eerbied, medeleven, betrokkenheid van mens tot mens.

God werkt zeker niet zoals wij dat vaak verwachten. Hij werkt niet via macht, via geweld, met overmacht.

Hij werkt vanuit de liefde.

Daarom is geloven eerder een kwestie van gevoel dan van redenatie.

Het vraagt eerder dat je je wilt laten raken dan om een beredeneerd antwoord op een vraag.

Het vraagt eerder om je open te stellen dan om ervan uit te gaan dat je wel weet hoe het zit.

Zo kun je dan het kerstkind in je armen nemen, en je laten raken door verwondering; wat een wonder is dit kind!

Wat een wonder dat God zoveel vertrouwen in mij heeft.

Wat een wonder dat ook ik, met al mijn tekortkomingen en zwakheden dit kind mag ontvangen.

Wat een wonder dat ik dit kind mag leren kennen door me open te stellen, gewoon zoals ik ben.

Wat een wonder dat liefde in mij geboren kan worden waar verbittering mij al zo heeft doordrongen.

Wat een wonder dat warmte mijn hart vult, waar het zo koud was geworden van verdriet en eenzaamheid.

Wat een wonder dat er zomaar een nieuw begin kan zijn in mijn donkere levensnacht, terwijl ik dat helemaal niet had verwacht.

Iemand heeft eens kerstkaarten verstuurd met de volgende boodschap:

De herders en de wijzen
Waren lange tijd onderweg,
onderweg naar het 'licht'
Het was geen weg zonder moeite,
maar wel een weg
die de moeite waard was.

Amen.

